

Соопштение за јавност

Повод на ова ЦЕА соопштение се барањата за генерирање на долг од страна на единиците на локална самоуправа (ЕЛС) на Република Македонија кој долг би бил евентуално покриен од централната власт за да бидат покриени неплатените обврски кои општините и јавните претпријатија при ЕЛС ги имаат генерирано.

1. **Ваков инструмент води кон натамошно еродирање на правната држава.** Со ваква мерка се праќа сигнал дека незаконските дејанија, неодговорното работење, и немањето на отчетност се испраќа. Економските субјекти се изложуваат на нефер и дискриминаторска положба во однос на државата. Се креираат пазарни девијации на пазарот на капитал.
2. **Ваков инструмент води кон одржување на заробеноста на државата.** Заробеноста на државата во Република Македонија веќе беше детектирана од страна на Европската комисија. Со ваков инструмент неодговорни партиски кадри во улога на Градоначалници работејќи неодговорно, неотчетно и надвор од законските овластувања ги заробуваат и блокираат институциите до степен кога тие не можат да ја вршат својата функција со што дополнително се праќа порака за неказливост на партиски кадри.
3. **Ваков инструмент води кон синдикализирање на трошоците од неодговорно работење на избрани и именувани функционери.** Кога се синдикализира трошокот од неосигурани ризици се креира неодговорност (moral hazard). Имено, знаејќи дека ќе поминат без соодветна казна за неодговорно работење со даночните средства на граѓаните се креира ситуација на отсуство на секаква грижа за управување со ризиците соодветно на можностите и ресурсите на општините од страна на неодговорните Градоначалници. Трошокот за неодговорното работење во заробената држава паѓа на товар и на оние кои не се одговорни за неодговорното и надвор од законот работење.
4. **Ваков инструмент води кон дискредитирање на институции, надзорни тела и воопшто системот на проверка и контрола.** И покрај постоењето на цел систем кој треба да води грижа за да не настанат вакви ситуации, со вакво барање за синдикализирање на неодговорното работење се доведува под знак прашање самото постоење на најмалку: Јавна внатрешна финансиска контрола, Државна ревизија, Јавното обвинителство, Државна комисија за спречување на корупција, Бирото за јавни набавки, Министерство за финансии, Комисија за финансирање и буџет при Собрание на Република Македонија.

ЦЕА БАРА:

- a. Владата во рамките на Ревизорскиот Комитет кој е формиран во 2007 година да направи соодветна анализа за состојбата, причините, структурата, финансиските и економските ефекти од неплатените обврски од страна на ЕЛС и да ја детектира одговорноста која мора да биде индивидуализирана
- b. Министерството за финансии во рамките на ревизорскиот Комитет кој е формиран 2012 година да направи соодветна анализа за состојбата, причините, структурата,

финансиските и економските ефекти од неплатените обврски од страна на ЕЛС и да ја детектира одговорноста која мора да биде индивидуализирана

- c. ДЗР активно да соработува и да изготви сумарен извештај за оние ЕЛС кои биле субјект на ревизија за тоа кои биле наодите и препораките, а во директна или последователна врска со неплатените обврски, потоа дали било постапено по препораките, кои ЕЛС не постапиле по препораките и зошто.
- d. Јавното обвинителство да покрене истрага по овие анализи и таму каде има основано сомневање за кривични дела соодветно да постапи
- e. Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините да изготви извештај за ситуацијата со неплатените обврски и да даде предлози за подобрување на системот согласно член 15 од Законот за финансирање на ЕЛС. Во тој извештај да се утврди:
  - i. Кои општини ќе може да се репрограмираат со краткорочно задолжување по пазарни услови од страна на самите тие општини,
  - ii. Кои општини ќе може да се репрограмираат со краткорочна позајмица од Буџетот на Република Македонија.
  - iii. Дали и за кои општини ќе треба да се активираат одредбите за финансиска нестабилност согласно поглавјето за финансиска нестабилност на општината од Законот за финансирање на ЕЛС.
  - iv. Да се предложи и мека варијанта за оние општини кои во врска со неплатените обврски се на граница на финансиска нестабилност за примена на механизмите за надминување на состојбите од одредбите за финансиска нестабилност. Трошокот за овие операции мора да бидат покриени од самите тие општини.

ЦЕА тим

1 февруари 2018 година